

A Kúria a Tettekés Magyar Rendőrség Szakszervezete (ügyintéző: dr. ... jogtanácsos) által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen kinevezés módosítása iránt a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.47/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.025/2011/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t

A Kúria a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.025/2011/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperessel közalkalmazotti jogviszonyban álló, a ... Rendőrkapitányság állományában előadói beosztásban dolgozó felperes 1994-ben tanulmányokat kezdett a ... Tanítóképző Főiskola 3 éves időtartamú művelődésszervezői szakán. A peres felek 1995. december 7-én tanulmányi szerződést kötöttek az 1995. szeptembertől 1997. június 30-ig terjedő 4 félév tanulmányi időre.

A tanulmányi szerződésben az alperes vállalta, hogy a fenti időtartamban a felperes tandíját tanulmányi eredményétől függő mértékben megfizeti, a menetlevelek alapján útiköltséget, valamint a tanulmányok folytatásához szükséges szabadidőt biztosítja, amelyre illetményt térít. A tanulmányi szerződés 2. pontjában a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy tanulmányi- és vizsgakötelezettségének legjobb tudása szerint eleget tesz, majd annak befejezésétől - a képesítést tanúsító oklevél megszerzésétől - számított 3 évi időtartamig az alperes vezetője által meghatározott végzettségének megfelelő beosztásban dolgozik.

A felperes 1997. július 8-án fejezte be tanulmányait, amelyet

július 17-én közölt a munkáltatójával. Ezt követően több ízben - 1997, 1999, 2002, 2004. és 2010. évben - kérte a főelőadói munkakörbe helyezését, egyúttal F fizetési osztályba sorolását. Kérelmeit az alperes arra hivatkozással utasította el, hogy a közalkalmazottat a munkaköre szerinti fizetési osztályban előírt legmagasabb végzettség alapján kell besorolni, amely a felperes esetében az előadói munkakörhöz előírt, legfeljebb D fizetési osztály. Utalt arra, hogy az alperes nem rendelkezik olyan közalkalmazotti beosztással, amely művelődésszervező végzettségéhez kötött.

A felperes eljárást indított az Egyenlő Bánásmód Hatóság előtt, amely kérelmét elutasította rámutatva arra, hogy a felperessel kötött tanulmányi szerződésben sem a jelenlegi, sem a jogelőző munkáltató nem vállalt kötelezettséget arra, hogy a felperest a megszerzett képzettségének megfelelő munkakörben fogja foglalkoztatni.

A felperes a munkaügyi bíróságon előterjesztett keresetében a végzettségének megfelelő főelőadói beosztásba való kinevezésére kérte kötelezni az alperest, továbbá kérte annak megállapítását, hogy a munkáltató 1997. július 17-étől jogsértően járt el.

Álláspontja szerint az 1995. december 7-én megkötött tanulmányi szerződésben vállalt kötelezettsége - amely szerint a tanulmányok befejezését követően végzettségének megfelelő beosztásban dolgozik - egyben jogosultság is volt a számára, ezért a magasabb beosztásra várománya keletkezett. A szerződés értelmében a munkáltatót terhelte a vállalt kötelezettség teljesítése. Megítélése szerint az ORFK akkori személyügyi szolgálatvezetőjének átirata álláspontját támasztotta alá.

Az alperes a kereset elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy a tanulmányi szerződésben foglalt, a felperest terhelő kötelezettségvállalás nem jelentett jogosultságot a magasabb beosztásba történő kinevezésre. A szerződésben a munkáltató a tandíj teljes vagy részösszege és az útiköltség megfizetését, továbbá a szabadidő biztosítását vállalta, azonban a főelőadói beosztásba helyezést nem. Önmagában a felsőfokú végzettség megszerzése nem adott alapot az új munkakörben történő kinevezésre, valamint a magasabb fizetési osztályba történő besorolásra sem.

A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság az 1.M.47/2011/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Rámutatott arra, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) által a tanulmányi szerződésre alkalmazni rendelt 1992. évi XXII. törvény (Mt.) a munkáltató terhére nem állapít meg a tanulmányok befejezését követően

kötelezettséget. A Kjt. nem rendeli alkalmazni az Mt-nek azt a szabályát, amelynek értelmében a felek megállapodása a munkavállalóra kedvezőbb feltétellel eltérhet, ezért az alperes nem is vállalhatott a jogszabály kizáró rendelkezése folytán a tanulmányok befejezését követő időtartamra kötelezettséget a felsőfokú végzettségnek megfelelő foglalkoztatásra, de ilyen kitélt a tanulmányi szerződés sem tartalmazott. A felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy az alperes által meghatározott beosztásban dolgozik, besorolása ezért ennek megfelelő volt.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek történő helyt adást kérte és a keresetben foglaltakon túlmenően a 2003. évi CXXV. törvény (Esélytörvény) rendelkezéseinek megsértésére is hivatkozott.

A Tolna Megyei Bíróság a 10.Mf.20.025/2011/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az egyenlő bánásmód megsértésének körében rámutatott arra, hogy a felperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésben nem jelölt meg az Esélytörvény 8. §-a szerinti védett tulajdonságot, amely sérelmezett hátránnyal összefüggésben lenne és az Esélytörvény alkalmazását lehetővé tenné. Ennek hiányában pedig az alperesre a felperes által állított speciális bizonyítási teher nem hárult.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkaügyi bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy az irányadó jogszabályi rendelkezések, továbbá a megkötött tanulmányi szerződésben foglaltak alapján az alperesre nem hárult kötelezettség arra nézve, hogy a tanulmányok befejezését követően a felperest főelőadói beosztásban és magasabb fizetési osztályba történő besorolással foglalkoztassa. Az Mt. tanulmányi szerződésről szóló rendelkezései ugyanis a munkáltatóra nem rónak olyan kötelezettséget, hogy a megszerzett végzettségnek megfelelő beosztásban kell munkavállalóját foglalkoztatnia.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében „az első- és másodfokú végzés megváltoztatását” és az eredeti kereseti kérelemnek történő helyt adást indítványozta. Elsődlegesen azt kérte, hogy a Kúria kötelezze az alperest a végzettségének megfelelő, azaz főelőadói beosztásba való kinevezésre, továbbá arra, hogy őt a Kjt. 63. § (1) bekezdése alapján F fizetési osztályba sorolja át. Indítványozta továbbá annak megállapítását, hogy az alperes 1997. július 17-től jogsértően járt el, amikor a felperest végzettségének megfelelően nem nevezte ki.

Másodlagosan kérte, hogy a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot a per

újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára, továbbá kötelezze az alperest első-, másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A felülvizsgálati kérelem indokolásában kifejtette, hogy a művelődésszervezői felsőfokú végzettsége megszerzését követően több alkalommal kérte szolgálati jegyen az alperestől a magasabb beosztásba történő helyezését, amelyre az alperes figyelmét az Országos Rendőr-főkapitányság korábbi személyügyi szolgálatvezetője dr. ... rendőr ezredes is felhívta.

Álláspontja szerint a tanulmányi szerződés 2. pontjában foglalt kötelezettsége - a végzettségének megfelelő munkakörben történő munkavégzésre - egyben jogosultságot is keletkeztetett a magasabb beosztás biztosítására.

A Kjt. 63. § (1) bekezdése, 66. § (6) bekezdés c) pontja, továbbá a Kjt.-nek az igazságügyi és rendészeti miniszter ágazati irányítása alá tartozó szerveknél történő végrehajtásáról szóló 10/2009.(IV.17.) IRM rendelet 3. §-a, továbbá 1. mellékletének 21. pontja alapján a munkáltatónak - a főiskolai diplomája alapján - főelőadói munkakört kellett volna számára biztosítani. Nem fedí a valóságot az alperes azon állítása, hogy 14 év alatt nem állt rendelkezésre olyan beosztás, amelyhez a művelődésszervező szakon elsajátított tudásanyagra lett volna szükség, mert a felperesnek több, ugyancsak művelődésszervező szakon végzett kollégája is F fizetési osztályba tartozó beosztásba került a tanulmányok befejezését követően. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az ügyben releváns tényeket és az alperes állításainak valóságtartalmát. Indítványa ellenére nem folytatott le bizonyítást abban a körben, hogy a vizsgált időszakban volt-e olyan közalkalmazotti beosztás, amelyet művelődésszervező végzettséggel elláthatott volna, a felperes szerint ezzel megsértette a Pp. 163.§ (1) bekezdését.

Az alperes eljárása pedig az Mt. 4. § (1), (2) és (3) bekezdésében szabályozott rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközött.

A felperes továbbra is állította, hogy az alperes eljárásával megsértette az Esélytörvény előírásait is. A jogerős ítélet ebben a körben tévesen hárította a bizonyítási kötelezettséget rá, mert álláspontja szerint elegendő a hátrány bizonyításának ténye. E körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH.1993.365. számú eseti döntésére.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, továbbá a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben irányadó és a felek által sem vitatott tényállás szerint a felperes az alperessel megkötött tanulmányi szerződéséből eredően azt sérelmezte, hogy felsőfokú iskolai végzettségének megszerzését követően a munkáltató nem helyezte magasabb, főelőadói beosztásba és ennek alapján nem sorolta át F fizetési osztályba.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a Kjt. 2. § (3) bekezdése által alkalmazni rendelt Mt. 110-116. §-ában meghatározott tanulmányi szerződés szabályai szerint a szerződésből eredően a munkáltatónak a munkavállaló irányába a tanulmányok folytatása alatt, a munkavállalónak pedig annak befejezését követően áll fenn kötelezettsége. A felek által 1995. december 7-én megkötött tanulmányi szerződés 2. pontja szerint a felperes vállalt kötelezettséget arra, hogy a tanulmányai befejezésétől számított 3 évi időtartamig az alperes vezetője által meghatározott, végzettségének megfelelő beosztásban dolgozik. Ez a szerződési rendelkezés - a felperes állításával szemben - nem keletkeztetett jogosultságot a magasabb beosztás felajánlására és a kinevezés módosítására, csupán a tanulmányi szerződés fennállása alatt nyújtott munkáltatói támogatás ellentételezéseként, a felperes meghatározott ideig való közalkalmazotti jogviszonya fenntartásának kötelezettségét deklarálta. A munkáltató ilyen irányú kötelezettsége sem a felek által megkötött szerződésből, sem az Mt. vonatkozó rendelkezéseiből nem következett.

A fentiek alapján a felperes bizonyítási indítványát az eljáró bíróságok helytállóan utasították el, mert a felperes végzettségének megfelelő, betöltetlen munkakörök vizsgálata nem minősült a Pp. 163.§ (1) bekezdése szerinti olyan bizonyítandó ténynek, amely a per eldöntéséhez szükséges.

A felperes alaptalanul hivatkozott a munkáltató diszkriminatív magatartására is. Az Esélytörvény bizonyítási szabályai szerint ugyanis a jogsérelmet szenvedett félnek azt kell valószínűsítienie, hogy hátrány érte és rendelkezett a törvényben meghatározott tulajdonsággal. (Esélytörvény 19. §) Ennek megtörténte esetén a másik felet terheli annak bizonyítása, hogy a valószínűsített körülmények nem állnak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében arra nem volt köteles.

A perben a felperes nem jelölt meg olyan, a közalkalmazotti jogviszonyával össze nem függő körülményt, amely miatt hátrányos megkülönböztetés érte. Önmagában az a körülmény, hogy a munkáltató

a végzettség megszerzését követően nem ajánlott fel a felperes részére magasabb beosztást és nem sorolta őt magasabb fizetési osztályba, a hátrányos megkülönböztetés törvényi tényállása megsértésének megállapítására nem alkalmas.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárási illeték a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2013. január 9.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k., előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő